Panel Ymgynghorol yr Iaith Gymraeg

Welsh Language Advisory Panel

26 Ionawr 2024 am 2yp
Cyfarfod Aml-Leoliad

COFNODION A PHWYNTIAU GWEITHREDU

Yn bresennol:

Cyng. Glynog Davies	GD	Plaid Cymru (Cadeirydd)
Cyng. Andrew Davies	AD	Plaid Cymru
Cyng. Carys Jones	CJ	Plaid Cymru
Cyng. Jean Lewis	JL	Plaid Cymru
Cyng. Peter Hughes - Griffiths	PHG	Plaid Cymru
Cyng. Sue Allen	SU	Annibynnol
Swyddogion		
Gwyneth Ayres	GA	Rheolwr Polisi Corfforaethol a Phartneriaeth
Llinos Evans	LLE	Rheolwr Polisi a Chynnwys
Sioned Raymond	SR	Swyddog Polisi Graddedig

Rhif	Testun a phwyntiau gweithredu	Yn gyfrifol
1.	Croeso ac Ymddiheuriadau Croesawyd Aeron Rees (Pennaeth Strategaeth a Chymorth i Ddysgwyr) a Kelly Morris (Ymgynghorydd Dysgu a Datblygu Iaith Gymraeg) i'r cyfarfod i wneud cyflwyniad, yn unol â chais yr Aelodau. Derbyniwyd ymddiheuriadau oddi wrth Cyng. Tina Higgins a Cyng. Kevin Madge.	
2.	Cofnodion y Cyfarfod diwethaf Cynigodd Cynghorydd Peter Hughes - Griffiths fod y cofnodion yn rhai cywir ac eiliodd Cynghorydd Carys Jones hyn.	
3.	Cyflwyniad – Y Gymraeg mewn Addysg Prif ffocws y cyflwyniad oedd darparu diweddariad i'r aelodau ar Gynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg, a'r hyn sydd wedi ei gyflawni hyd yma a'r gwaith pellach sydd am gael ei wneud. Yn ogystal ag edrych ar gategoreiddio Ysgolion yn ieithyddol a materion Staffio a Chyllid. Trefnir y Cynllun Strategol a'r Cynllun Gweithredu o dan saith prif nod neu ddeilliant. Drwy'r cyflwyniad manylwyd ar y deilliannau yma ac isod gwelir rhai o'r prif bwyntiau:	

Deilliant 1: Mwy o blant meithrin / tair oed yn cael eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg.

Deilliant 2: Mwy o blant dosbarth derbyn / pump oed yn cael eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg

I geisio cyflawni'r deilliant hwn mae'r Adran Addysg wedi penodi swyddog y Gymraeg Dechrau'n Deg. Cynhelir cyfarfodydd cyson i gynllunio ar gyfer defnydd iaith gyda golwg at gynyddu'r defnydd o'r Gymraeg a chodi safonau ieithyddol yn y Cyfnod Sylfaen.

Ar hyn o bryd mae Cynllun Law yn Llaw Cyfnod Sylfaen yn cael ei rhedeg, lle mae 12 ysgol gynradd cyfrwng Saesneg ynghlwm. Mae 58 o staff o'r ysgolion yma yn derbyn hyfforddiant a chyngor ymarferol ar lawr y dosbarth. Cynhelir sesiynau dysgu iaith y dosbarth ar fore Llun ac yna byddant yn gweithredu yn y dosbarth.

Recordiwyd cyfres o glipiau yn Ysgolion Hanner Ffordd, Penygaer, Llandeilo a Phorth Tywyn er mwyn dangos ffyrdd o gyflwyno'r Gymraeg ar draws meysydd dysgu.

Deilliant 3: Mwy o blant yn parhau i wella eu sgiliau Cymraeg wrth drosglwyddo o un cyfnod o'u haddysg statudol i un arall.

Ar hyn o bryd mae cynllun Braich ym Mraich CA2 yn cael ei beilota. Dilyniant yw'r cynllun ar gyfer athrawon a chynorthwyr dosbarth i sicrhau dilyniant ieithyddol. Fel rhan o'r cynllun maent wedi creu clipiau ffilm i annog defnydd o'r Gymraeg ar draws y meysydd. Yn ogystal â chefnogi disgyblion blwyddyn 6 sydd angen cefnogaeth wrth barhau yn addysg Cyfrwng Cymraeg Uwchradd.

Deilliant 4: Mwy o ddysgwyr yn astudio ar gyfer cymwysterau Cymraeg (fel pwnc) a phynciau drwy gyfrwng y Gymraeg.

Mae cynllun mewn lle ar gyfer Canolfannau Iaith i sicrhau cysondeb a dilyniant gan gynnwys cynlluniau gwersi ac amserlen themâu ar draws y Canolfannau. Bellach mae gan y Cyngor tair canolfan dysgu gyda chynnydd mewn prysurdeb ers Covid. Y bwriad hirdymor yw sefydlu un arall yn ardal Llanelli.

Canolbwyntir hefyd ar gynyddu'r arlwy o addysg Gymraeg mewn ysgolion Uwchradd cyfrwng Saesneg. Mae Ysgol Bryngwyn a Glan-y-môr yn Llanelli yn gwneud gwelliant da ar hyn o bryd.

Deilliant 5: Mwy o gyfleoedd i ddysgwyr ddefnyddio'r Gymraeg mewn cyd destunau gwahanol yn yr ysgol.

Cynhelir gwersi Gloywi ar gyfer grwpiau targed gyda niferoedd yn amrywio yn ôl y galw. Pwysleisiwyd hefyd fod angen y gefnogaeth ar y rhieni i annog y plant i ddefnyddio'r Gymraeg ac felly comisiynwyd ffilm i gynorthwyo rhieni o ran y gwaith o fewn y canolfannau iaith.

Deilliant 6: Cynnydd yn y ddarpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg i ddisgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol.

Cydweithir gyda ThADG i sicrhau bod ein disgyblion ag anghenion yn cael yr un cyfleoedd o ran Dysgu Cymraeg. Caiff hyn ei wneud drwy greu cyfres o lyfrau tair - ieithol - Cymraeg, Saesneg ac Iaith Arwyddo o'r enw Derwyn a'r Ddraig

Deilliant 7: Cynnydd yn nifer y staff addysgu sy'n gallu addysg Cymraeg (fel pwnc) a thrwy gyfrwng y Gymraeg.

Yn flynyddol maent yn gwneud y defnydd o Awdit iaith ac o ddealltwriaeth TADG o'r ysgolion hynny sydd yn awyddus i symud yn ieithyddol. Mae nifer o ysgolion wedi gofyn am gymorth a chefnogaeth gan y cyrff llywodraeth. Darparir adnoddau pwrpasol a chynnal hyfforddiannau gyda'r bwriad o fagu hyder staff.

Symudwyd ymlaen i ail ran y cyflwyniad lle ffocysu'r ar Gategoreiddio Ysgolion yn Ieithyddol. Mae yna system gategorïau newydd, bellach mae 3 gategori gwahanol (3P). Gwelir isod sut caiff yr ysgolion ei gategoreiddio:

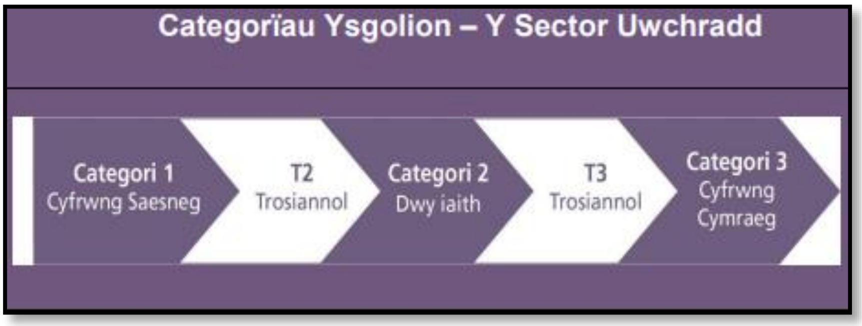

Caiff ysgolion ei symud ar hyd y continwwm i gyd fyd yn naturiol gyda chategoreiddio Cyfredol a Dyheadol. Isod gwelir rhai ystadegau:

Symudiad	Nifer
1 > T2/2	19
2/T2 > 3 / T3	9
3 > 3P	1

Erbyn mis Medi 2024 mae angen rhoi categori newydd i holl ysgolion y Sir. Mae'r Cyngor yn arwain ar y dyhead a gohebu / awgrymu pa gategori y dylid anelu am. Fe wnaeth 87% o'r ysgolion gytuno gyda'r categori awgrymodd y Cyngor iddynt. Rheini a wrthododd a heriodd yr awgrymiadau oedd rhai ysgolion yn Llanelli. Esboniwyd fod ysgolion yn Llanelli wedi gwrthod categori 1 gan nad ydynt yn gwneud 15% drwy gyfrwng y Gymraeg. Adroddodd y Cyngor yn ôl drwy ddweud fod ganddynt dwy flynedd i geisio cyrraedd ac i geisio sicrhau fod hyn yn digwydd cynigir arian ychwanegol iddynt er mwyn gallu cyflogi athro/athrawes cyfrwng Cymraeg.

	Dangosodd 30 o ysgolion ei bod yn dymuno symud ar hyd y continwwm iaith. Yr hyn sydd yn galonogol yw bod 19 o'r ysgolion eisiau symud o T2 i T3. Nodwyd fod Mentrau Iaith y Sir wedi dangos diddordeb i helpu ar hyn a rhoi'r gefnogaeth i'r ysgolion, dywedodd AR y byddai hyn yn cael ei groesawu yn fawr. Tuag at ddiwedd y cyflwyniad trafodwyd staffio a materion cyllidol. Ar hyn o bryd maent yn y broses o recriwtio aelod o staff i helpu Catrin Griffiths, Rheolwr Datblygu'r Iaith Gymraeg. Mae'r Cyngor wedi sicrhau grant i godi canolfan Iaith newydd yn Llanelli. Nodir hefyd y gwaith arbennig mae'r Tîm Athrawon Datblygu'r Gymraeg yn ei wneud gan gynnwys: • Y Gymraeg mewn ysgolion Cynradd Saesneg • Ysgolion Cyfrwng Cymraeg • Newydd-ddyfodiad • Siarter Iaith • Ysgolion Uwchradd • Rhieni Diolchodd Cllr Carys Jones i Aeron Rees am ei gyflwyniad trylwyr. Ategodd Cllr Glynog Davies ei ddiolch i'r holl staff a swyddogion am ei gwaith caled. Nododd y Panel fod yr asesiad risg yn pryderu gofid iddynt a bod angen pwyso ar y gwaith sydd yn cael ei wneud yn Nwyrain Llanelli a pharhau gyda'r gwaith caled. Fe fydd y Cynghorydd Glynog Davies yn gallu trafod y pwyntiau hyn a nodwyd i'r Cabinet.	
4.	Cyflwyniad – Cymraeg Gwaith Croesawodd Cllr Carys Jones, Kelly Morris a ddarparodd gyflwyniad ar Ddatblygu Sgiliau Cymraeg. Bwriad y cyflwyniad oedd rhoi trosolwg o Lefelau Iaith, Llwybrau Dysgu a chynllun Cymraeg Gwaith. Mae'r holl swyddi a hysbysebir gan y Cyngor yn mynd allan ar lefelau rhwng 1-5. Esboniwyd fod 5 lefel gwahanol o gyrsiau y gall ddysgwyr gwblhau. I gwblhau'r lefelau hyn mae'n ddisgwyliedig iddynt wneud tua 120 o oriau. Pwysleisiwyd fod yna gyrïsau i bawb a hynny gan gynnwys siaradwyr rhugl. I'r staff sydd yn dysgu Cymraeg mae yna gefnogaeth ar gael drwy fentoriaid a'r cynllun siarad gyda'r ganolfan ddysgu sydd yn gynllun 10 awr. Sefydlwyd Cymraeg Gwaith nôl yn 2018. Ers 2023 mae bellach wedi newid lle gafwyd tiwtor Cymraeg Gwaith i ddatblygu sgiliau iaith Staff y Cyngor. Mae'r tabl isod yn rhoi trosolwg o'r nifer sydd wedi cwblhau cyrsiau mynediad, sylfaen a canolradd. Drwy'r cyrsiau bu staff yn cwrdd â'i gilydd ac annog ei gilydd ymlaen.	

Prif Cyrsiau | Main Courses

Cwrs | Course	Staff	Pasio | Passed	Parhau | Continue
Mynediad	21	19	15
Sylfaen	5	5	2
Canolradd	3	3	0

<u>Rhaglen Codi Hyder</u>

Nodwyd hefyd drwy Gymraeg Gwaith mae Rhaglen Codi Hyder ar gael i staff sydd yn rhaglen o tua 20 wythnos. Mae'r rhaglen yn benodol ar gyfer rheini sydd yn deall y sgwrs ond a diffyg hyder i ateb. Caiff y dysgu yma ei wneud yn anffurfiol. Bu tua 6 aelod o staff ar y rhaglen gyntaf, ac yr hyn sydd yn gadarnhaol yw ei bod wedi parhau ar ôl yr wythnosau gorfodol i ddysgu a datblygu ymhellach eto.

Derbyniwyd cwestiwn gan y Cynghorydd Sue Allen a oedd yn gofyn am y posibilrwydd o redeg y cyrsiau yma i gynghorwyr. Nododd bod ganddi ddiddordeb i wneud y cwrs. Ategodd KM y byddai modd rhedeg cyrsiau i gynghorwyr a'i bod am wneud ymchwil pellach.

<u>Croeso Cymraeg</u>

Esboniwyd fod Croeso Cymraeg yn weithdy ar-lein lle bod pobl yn gallu agor a chloi sgwrs y gyrraedd lefel 1. Mae'r cwrs wedi bod yn llwyddiannus o fewn y Cyngor, dechreuwyd yng Ngorffennaf tan Hydref a rhwng hyn fe ddaeth 51 aelodau o staff y Cyngor i'w gwblhau. Derbyniwyd cwestiwn pwysig gan y Cynghorydd Jean Lewis a oedd yn nodi lle all y staff fynd nesaf wedi iddynt gwblhau lefel 1. Nododd Kelly fod rhai rhan fwyaf ohonynt wedi ymrwymo i gwrs pellach.

<u>Cyrsiau Byr Ar-lein</u>

Un o'r pethau mwyaf cyffredin yw bod gymaint o ffyrdd gyda ni o ddweud ie ac na. Gofynnwyd i staff pe baent yn rhoi sesiynau ymlaen be hoffent ei weld. Fe wnaeth 40% ymuno a'r cwrs ie ac na ac felly dyna a wnaethpwyd.

Mae'r tabl isod yn rhoi trosolwg o ran niferoedd o'r holl gyrsiau a drafodwyd uchod.

Cwrs | Course	
Croeso Cymraeg | Welcome Welsh	**50**
Gloywi - Ysgrifennu | Written	**11**
Grym Gorchymyn | You've got the Power	**4**
Ie a Na - Yes and No	**40**
Pethau Bychain - The little things	**2**
Cyfanswm | Total	**107**

Derbyniwyd adborth positif iawn o staff a nodwyd rhai o'r prif rai:

- Teilwra i anghenion y gweithle
- Cyrsiau byr a Chroeso
- Staff yn cyd-ddysgu
- Adborth positif am diwtor
- Cyd weithio gyda Dysgu Cymraeg

- Haws i fonitro cynnydd
- Lleihau colli dysgwyr
- Cynnig fwy o gefnogaeth

Er nodi'r adborth positif fe wnaeth Kelly hefyd sôn am rhai o'r heriau mae staff yn ei hwynebu ar gyfer Dysgu Cymraeg:

- Pwysau gwaith
- Galwadau ar-lein
- Salwch

Symudwyd ymlaen i ail ran y cyflwyniad lle nodwyd fod hanner cant o staff hefyd wedi cwblhau cyrsiau mynediad, sylfaen, canolradd, uwchradd a gloywi.

A'r hyn o bryd mae'r dull o hunan asesu yn dal i gael ei ddefnyddio o fewn y Cyngor. Bydd staff yn llenwi ffurflen MS Forms er mwyn gallu diweddaru lefelau iaith. Mae'r lefelau hefyd yn cael ei ddiweddaru unwaith bod staff wedi gorffen y cyrsiau.

Ategodd Cynghorydd Cllr JL ei fod yn galonogol iawn i weld fod cymaint o staff yn cwblhau'r cyrsiau. Gofynnodd y cwestiwn o ran a oes modd cael rhyw fath o gwrs i gefnogi plant a rhieni sydd yn gweithio o fewn y Cyngor. Nododd Kelly fod yna cyrsiau drwy'r Ganolfan Dysgu ar gyfer rhieni sydd yn danfon ei blant i ysgol Cymraeg ond ddim yn rhugl.

Wrth symud ymlaen ac edrych tuag at 2024 nodwyd ei bod wedi datblygu i weithio gyda ARFOR. Bellach mae 44 o fusnesau wedi ymrwymo i ddysgu Cymraeg sydd yn amlwg yn golygu o ran yr hir dymor y bydd mwy o Gymraeg o fewn busnesau yn y Sir.

<u>Cymraeg Gwaith 2024</u>

- 1 tiwtor llawn amser – cefnogi staff y Cyngor Sir
- 1 Tiwtor Rhan amser – cefnogi busnesau
- Darparu rhaglen i Staff Cyngor Sir
- Darparu rhaglen i fusnesau'r Sir

I ddod a'r cyflwyniad i ben amlinellodd y prif nodau ac amcanion wrth i ni edrych ar symud ymlaen tuag at y dyfodol:

- Cynllun Newydd Cymraeg Gwaith
- Mwy o waith gyda rheolwyr i godi ymwybyddiaeth i ddysgu Cymraeg a'r hawliau sydd ganddynt
- Datblygu'r prosesu asesi

Diolchodd Cllr CJ i Kelly Morris am ei chyflwyniad gan ddweud fod yr hyn a gafodd ei gyflwyno yn bositif iawn. Nodwyd yr angen i hyrwyddo'r adnoddau hyn gyda'r dysgwyr a'i annog i ddefnyddio, er enghraifft lanyards Dysgu Cymraeg.

Fe wnaeth aelodau o'r Panel ofyn am y posibilrwydd o wneud arolwg o rheini sydd ddim yn siarad Cymraeg i weld pa lefelau maent ar a gweld a oes datblygiad wedi bod ar ôl gwneud y cyrsiau. Os bydd modd gwneud hwn nodwyd y posibilrwydd o'r Cynghorydd Sue Allen yn arwain ar hyn.

	Nododd Kelly ei fod yn haws i gyrraedd a thargedu staff sydd yn gweithio i mewn yn y swyddfeydd o'i gymharu â staff y rheng flaen megis gweithwyr amgylchedd. Er yn gadarnhaol fe soniodd Kelly ei bod wedi cwrdd â Dan John o'r adran Amgylchedd i weld sut gellir targedu'r gweithwyr hyn gan wneud y pwynt fod ffyrdd gwahanol i weithio gyda pob adran.	
5.	Adroddiad Blynyddol Y Gymraeg 2022-23 Esboniwyd i aelodau'r Panel fod paratoi Adroddiad Blynyddol ar sut dy ni fel Cyngor yn gwireddu Safonau'r Iaith Gymraeg yn gyfrifoldeb statudol. Mae'n gyfle i ni adlewyrchu ar y gwaith sydd wedi ei wneud yn ystod y flwyddyn ac i adrodd ar ddata statudol megis sgiliau Iaith staff, y cwynion a dderbynnir a'r cyfleoedd hyfforddiant a gynigir i staff. Mae'r adroddiad wedi ei strwythuro yn unol â'r Safonau ac yn gosod allan astudiaethau achos er mwyn dod a'r gwaith a wneir yn fyw. Dy ni yn gwerthfawrogi unrhyw adborth ar yr adroddiad gan ein bod ni n ceisio gwella ar y cynnwys o flwyddyn i flwyddyn. Amlygwyd dwy astudiaeth achos penodol o'r adroddiad, sef y gwaith gydag Adran yr Amgylchedd o ran y system gwastraff newydd a sut y gosodwyd Her Cystadlu yr Urdd i bob ysgol yn y sir adeg Eisteddfod Llanymddyfri 2023.	
6.	Unrhyw fater arall <u>Diweddariad Iaith Gymraeg</u> • Mae cyfarfodydd rheolaidd rhwng yr Arweinydd, Cynghorydd Glynog a Chynghorydd Ann gydag aelodau'r tîm polisi, Gwyneth a Llinos yn parhau. Cafwyd cyfarfod diweddar gyda Phrif Swyddogion y Mentrau Iaith yn ogystal. • Gwaith cychwynnol wedi cael ei wneud o dynnu cyfrifoldebau'r Cyngor allan o'r Strategaeth Hybu er mwyn canolbwyntio ar yr hyn sydd angen i ni wneud yn fewnol. • Ar gyfer cyfarfodydd y Fforwm mae yna thema benodol yn cael ei osod i bob cyfarfod. Edrychwyd ar y Gymraeg ar Economi yn ein cyfarfod dydd Llun. Y cam nesaf yw tynnu grŵp bach o aelodau'r Fforwm at ei gilydd i ffocysu ar y cynllun gweithredu gyda swyddogion o'r Isadran Adfywio hefyd yn rhan o hyn. • Ar gyfer cyfarfod Mis Mawrth y Fforwm byddwn yn ffocysu ar flynyddoedd Cynnar a'r cyfarfod dilynol yn rhoi ffocws i Ôl-16, Prentisiaethau a Graddedigion. • Bu Seimon Brooks, Cadeirydd Comisiwn Cymunedol Cymraeg yn ymweld â'r Cyngor ac ar hyn o bryd rydym yn aros am adroddiad terfynol a fydd yn ein cyrraedd yn yr Haf. • Rydym yn rhan o gynllun peilot ARFER sydd yn cael ei gydlynu gan Brifysgol Bangor. Mae tua 120 o staff yr adran addysg yn rhan o'r peilot, yn benodol y tîm rheoli addysg. Gan y cynllun fwriad o roi ymyraethau ar waith er mwyn cefnogi staff i gynyddu defnydd o'r Gymraeg yn y gweithle. • Yn dilyn canlyniadau'r cyfrifiad mae ein Tîm data o fewn y Cyngor yn gweithio ar ddadansoddiad i ni. Y gobaith yw gallu rhannu a thrafod yr adroddiad gyda chi yn ein cyfarfod ym mis Mawrth neu'r un dilynol. • Rydym wedi rhoi sylw i'r gwaith mae Mentrau Iaith Cymru wedi ei wneud drwy wefan o'r enw'r Atlas Gymraeg.	

	• Mae'r tair Menter Iaith wedi gwneud dadansoddiadau lleol o ddata'r cyfrifiad ac wedi edrych ar y brîf faterion o fewn ei ardaloedd. Mae'r dadansoddiadau yma eisoes wedi cael ei rhannu gyda'r arweinydd a Chynghorydd Glynog. • Rydym wedi cwrdd ar Goleg Cymraeg Cenedlaethol i drafod cynlluniau prentisiaethau, graddedigion ac adnoddau sydd ar gael i gefnogi ni fel Cyngor. Byddwn yn cydweithio yn agos gyda nhw yn ystod wythnos prentisiaethau ym mis Chwefror. • Yn ddiweddar rydym wedi dod yn rhan o Grŵp Cenedlaethol drwy Swyddfa Comisiynydd y Gymraeg sydd yn edrych i ddatblygu polisi defnydd mewnol yn y gweithle. Mae aelodaeth y grŵp yn cynnwys Cyngor Sir Gâr a Môn, Llywodraeth Cymru, Cyfoeth Naturiol Cymru, Coleg Cymraeg, Canolfan Dysgu Cymraeg a'r TUC. • Ar y trydydd ar hugain o Ionawr, bu Meri Huws fel Cadeirydd y Fforwm Sirol yn cyflwyno i Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Gâr. Cyflwynodd y Strategaeth Hybu i'r bwrdd a thrafodwyd sut bod modd iddynt gefnogi'r Fforwm i gyflawni nodau ac amcanion y Strategaeth yn ogystal â thrafod ffyrdd o sut allwn gefnogi'n gilydd. • Mae Sioned, ein swyddog graddedig yn rhan Rhwydwaith Graddedigion Cymru. Mae'r rhwydwaith yn cynnwys presenoldeb graddedigion o sefydliadau cyhoeddus Cymru gan gynnwys Cyngor Gwynedd, Bwrdd Iechyd ac Academi Cymru. Trefnodd y rhwydwaith cynhadledd ar gyfer graddedigion a gafodd ei chynnal ym Mhrifysgol Aberystwyth ar y 25ain o Ionawr. Caiff y Gynhadledd ei rhedeg drwy gyfrwng y Gymraeg. Fe dderbyniwyd geiriau o groeso gan ei Prif Weithredwr a gafodd ei ddarllen yn ystod agoriad y gynhadledd. Fe fu Sioned hefyd yn rhedeg un o'r gweithdai yn ystod y dydd a oedd yn ffocysu ar sut allwn adeiladu ar berthnasau cynlluniau graddedigion eraill yng Nghymru. • Ar Fawrth y Cyntaf eleni mai Dathliad Dysgwyr wedi cael ei drefnu yn yr Egin Caerfyrddin o 1-3yp. Bydd holl aelodau'r Panel yn derbyn gwahoddiad i'r dathliad. Bydd y dathliad yn dathlu llwyddiannau ein staff o fewn y Cyngor sydd wedi cwblhau cyrsiau Cymraeg Gwaith o fewn y flwyddyn ddiwethaf. Yn ogystal â dysgu mwy am ARFOR a'r prosiectau sydd wedi bod yn llwyddiannus yn y Sir. • Fel Cyngor, byddwn yn diweddaru ein Strategaeth Sgiliau Iaith a Pholisi Defnydd mewnol dros y 12 mis nesaf. • Cyllideb £1m gan Lywodraeth Cymru: rhannau wedi eu neilltuo ar gyfer prosiectau bydd yn cael eu harwain yn genedlaethol – trosglwyddo iaith gan y mudiad; astudiaeth sosio- ieithyddol gan Y Drindod Dewi Sant; prosiect Perthyn gan Cwmpas; astudiaeth dichonolrwydd i ganolfan yn ardal Dyffryn Aman. Angen ystyried sut i ddyrannu £150K sy'n weddill i Sir Gâr. Siroedd Powys, Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot hefyd yn cael siâr o'r £1m Nododd yr Aelodau ei gofid o ran Enwi Strydoedd a Lleoedd a gofynnwyd am eglurder o ran grym a gallu'r cyngor yn y maes yma. Nodwyd fod y Cabinet wedi cytuno Polisi Enwai a Lleoedd yn ystod 2023 ond nid oedd hynny'n cynnwys enwau tirffurfiannau. Mae Llywodraeth Cymru wedi sefydlu fforwm penodol i drafod hyn ac mae'r cyngor yn ran o hynny. Awgrymodd LLE y gellir gofyn i rywun o'r adran gynllunio i ymuno a ni yn y cyfarfod i roi cyflwyniad i ni a'r hyn a lle mae'r hawliau a beth yw'r sefyllfa.	Tîm Polisi

	Gofynnodd aelodau o'r Panel am y posibilrwydd o awgrymu i'r adran Gynllunio bod y cyhoedd yn gallu bwydo mewn i enwau tai o fewn y Sir.	
7.	Cyfarfodydd y dyfodol • *11 Mawrth 2024* • *8 Gorffennaf* • *21 Hydref*	